

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Raziskovalno-dokumentacijski sektor

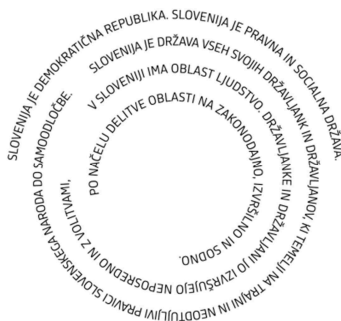
Odločbe za funkcionarje

Primerjalni pregled (PP)

Avtorja:

Marjana Križaj

Janez Blažič

Št. naročila: 26/2020

Datum in kraj: Ljubljana, 30. 6. 2020

Kontakt:

Raziskovalno-dokumentacijski sektor:
mag. Tatjana Krašovec, vodja, tatjana.krasovec@dz-rs.si

Raziskovalni oddelek:
mag. Igor Zobavnik, vodja, igor.zobavnik@dz-rs.si

Gradivo ne predstavlja uradnega mnenja Državnega zbora!

I UVOD

Po še veljavnem Zakonu o funkcionarjih v državnih organih (ZFDO)¹ so funkcionarji osebe, ki jih na funkcijo volijo skupščine družbenopolitičnih skupnosti, predsednik in člani Predsedstva Republike Slovenije in delegati v zborih skupščin družbenopolitičnih skupnosti, kakor tudi funkcionarji pravosodnih organov, ki jih imenujejo skupščine družbenopolitičnih skupnosti, funkcionarji družbenega pravobranilca samoupravljanja, namestniki republiških sekretarjev ter generalni sekretarji Predsedstva Republike Slovenije, Skupščine Republike Slovenije, Ustavnega sodišča Republike Slovenije in Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije.

Navedeni zakon je bil sprejet leta 1990 in torej še pred sprejetjem ustave leta 1991 in številnih zakonov, ki so temeljito spremenili plačni sistem v javnem sektorju, spremenili ali ukinili nekatere funkcije (npr. predsedstvo RS, družbeni pravobranilec samoupravljanja) ter določene kategorije (npr. sredstva skupne porabe, koeficiente za določanje osebnih dohodkov). Kljub temu še vedno velja določba prvega odstavka 3. člena ZFDO, po kateri »o osebnih dohodkih funkcionarjev in o višini drugih prejemkov ter o drugih pravicah iz delovnega razmerja funkcionarjev odloča organ, pristojen za njihovo izvolitev oziroma imenovanje, ali od njega pooblaščenno telo (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ), če s tem zakonom ni drugače določeno«. V primeru funkcionarjev, ki jih izvoli Državni zbor, je to Mandatno-volilna komisija, ki naj po tem zakonu odloča ne le o plačah in drugih prejemkih funkcionarjev, temveč tudi o drugih pravicah iz delovnega razmerja funkcionarjev.

V tej nalogi bomo proučili, do katere mere se parlamenti nekaterih drugih držav v okviru svoje volilne funkcije ukvarjajo tudi s plačami, drugimi morebitnimi dodatki in z drugimi pravicami (npr. dopust) funkcionarjev, ki jih imenujejo oz. izvolijo. Osredotočili se bomo predvsem na ustavne sodnike, predsednike računskega sodišča in varuhe človekovih pravic. Podatke smo pridobili predvsem prek mreže ECPRD in iz zakonodaje posamezne države. Poleg tega smo se neposredno obrnili še na nekatere institucije.

II PREGLED UREDITVE ODLOČB ZA FUNKCIONARJE

2.1 Avstrija

Plače najvišjih nosilcev oblasti in drugih funkcionarjev v Avstriji določa Zakon o plačah najvišjih organov zveze, članov *Nationalrata* in *Bundesrata* (t.i. *Bundesbezügegesetz – BBezG*²). Ta določa višino plače za člane obeh domov parlamenta in za:

- zveznega predsednika,
- člane zvezne vlade,
- državne sekretarje,
- predsednika Računskega sodišča,
- ombudsmane (*Mitglieder der Volksanwaltschaft*).

Plače so razvrščene v piramido od najvišje funkcije (zvezni predsednik) do najnižje (član *Bundesrata*) in so fiksno določene v absolutnem znesku v določenem odstotku glede na izhodiščni znesek, kar je plača poslanca *Nationalrata*. Poleg plače in še nekaterih posebnih izplačil ta zakon daje tudi pravico do uporabe službenega vozila (to pravico imajo zvezni predsednik, člani vlade, predsednika obeh domov parlamenta, predsednik Računskega sodišča in državni sekretarji). Določena je mesečna uporabnina, ki jo mora upravičenec

¹ Uradni list (Uradni list RS, št. 30/90, 2/91-I, 18/91, 22/91, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 109/12 in 21/13).

² V nemškem jeziku je dostopen na:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=1001475>.

plačati (praviloma 1,5 % nabavne vrednosti službenega vozila). Na podlagi tega zakona pripada zveznemu predsedniku še službeno stanovanje.

Navedeni zakon ureja tudi potne stroške na službenih poteh in stroške prenočevanja ter nakazovanje zneskov za obvezno in prostovoljno pokojninsko zavarovanje.

Zakon določa, da se za postopke po tem zakonu uporablja splošni upravni postopek. Za njegovo izvrševanje (*Vollziehung*) pa so pooblašteni:

- predsednik *Nationalrata* glede: članov *Nationalrata* in *Bundesrata*, ombudsmanov in predsednika Računskega sodišča ter
- predsednik vlade (*Bundeskanzler*) za vse ostale funkcionarje oz.
- podpredsednik vlade (*Vizekanzler*) za predsednika vlade (20. člen BBezG).

Po pojasnilu, ki smo ga prejeli od strokovnih služb *Nationalrata*, pa te zakonske določbe ni razumeti tako, da bi predsednik *Nationalrata* izdajal individualne odločbe navedenim funkcionarjem (dopis z dne 23. 6. 2020).

Podrobneje so materialne pravice omenjenih funkcionarjev urejene z Zakonom o plačah in o pokojninah najvišjih organov zveze in drugih funkcionarjev (t.i. *Bezügegesetz*³). Ta zakon vključuje še deželne glavarje in avstrijske poslance v Evropskem parlamentu. Iz zakona ni jasno razvidno, kdo odloča o posamezni pravici. Glede postopka in izvrševanja pa ima podobno določbo kot prvi zakon (BBezG). Ukrepe za izvrševanje zakona glede članov parlamenta, Evropskega parlamenta, ombudsmanov, predsednika in podpredsednika Računskega sodišča sprejema predsednik *Nationalrata*. Uporablja se upravni postopek. Glede vseh preostalih funkcionarjev pa zakon izvršuje zvezna vlada. Zakon še določa, da je zvezni kancler odgovoren za pripravo aktov, ki jih je treba predložiti zvezni vladi po tem zakonu.

V Avstriji **predsednika vlade in člane vlade** imenuje predsednik republike in ne parlament.

Varuh človekovih pravic (*Volksanwaltschaft*)

Varuh človekovih pravic je v Avstriji kolegijsko telo, ki se dobesedno imenuje ljudsko odvetništvo. Varuhi človekovih pravic so dejansko trije in sodelujejo drug z drugim. Izvoli jih *Nationalrat* in sicer za šest let z možnostjo ene ponovne izvolitve. Enkrat letno se izmenjujejo pri vodenju organa (spletna stran Varuha).

Zakon o varuhu človekovih pravic⁴ nima določb o statusu varuhov z izjemo določila, da so razen plače varuhi izenačeni z državnimi sekretarji. Zakon posledično tudi ne ureja vprašanja, kdo jim izdaja odločbe. Akt o razdelitvi pristojnosti varuhov (*Geschäftsverteilung der Volksanwaltschaft*⁵) pa določa le pristojnost predsedujočega varuha, da odloča o pravicah in dolžnostih uradnikov in uslužbencev. Za dodatna pojasnila, kdo izdaja odločbe trem varuhom, smo se obrnili na Varuha, a do zaključka tega pregleda odgovora nismo prejeli.

Računsko sodišče (*Rechnungshof*)

Računsko sodišče je po ustavi neposredno podrejeno *Nationalratu* in je neodvisno od zvezne in deželnih vlad. Predsednika Računskega sodišča na predlog parlamentarnega glavnega

³ V angleščini in nemščini je dostopen na:

https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/ErV/ERV_1972_273/ERV_1972_273.pdf

⁴ Zakon Volksanwaltschaftsgesetz je dostopen v nemškem jeziku na:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=1000732>

⁵ Dostopen je na: <https://volksanwaltschaft.gv.at/downloads/7ctin/gev-der-va-2020.pdf>.

odbora (*Hauptausschuss*) izvoli *Nationalrat* za dobo 12 let. Pred nastopom funkcije zapriseže pred predsednikom republike (122. člen ustave⁶). Zakon o Računskem sodišču⁷ pa določa, da odločbo o imenovanju na dan zaprisege pripravi predsednik republike in jo sopodpiše zvezni kancler.

Ustavno sodišče

Avstrijsko ustavno sodišče (*Verfassungsgerichtshof*) sestavljajo: predsednik, podpredsednik in dvanajst članov. Imenovanih pa je tudi šest nadomestnih članov, ki odločajo, kadar je na primer član zadržan zaradi bolezni ali ne bi mogel nepristransko odločati. Predsednika, podpredsednika, šest članov in tri nadomestne člane imenuje zvezni predsednik na predlog zvezne vlade. Preostalih šest članov in tri nadomestne člane pa imenuje zvezni predsednik na predlog *Nationalrata* (tri člane in dva nadomestna člana) oz. na predlog *Bundesrata* (tri člane in enega nadomestnega člana).

Plače so vezane na izhodiščno plačo, določeno po Zveznem ustavnem zakonu o omejitvi plač javnih funkcionarjev.

Predsedniku sodišča je na razpolago službeno vozilo, ki ga z njegovim dovoljenjem lahko za službene poti uporabljajo tudi drugi člani ustavnega sodišča. Člani in nadomestni člani, ki ne živijo na Dunaju, imajo pravico do potnih stroškov za vsako sejo, kakor tudi do povrnitve stroškov bivanja na Dunaju. Višino teh stroškov določi zvezna vlada (VfGG⁸).

Vse sodnike ustavnega sodišča torej imenuje predsednik republike. Zakon o ustavnem sodišču (VfGG) določa, da predsednik in podpredsednik zaprisežeta pred predsednikom republike, ostali ustavni sodniki in njihovi namestniki pa pred predsednikom ustavnega sodišča. Zakon enako določa tudi pristojnosti za podelitev dopusta: pristojna sta ali predsednik republike ali predsednik ustavnega sodišča (člen 9).

Nationalrat izvoli še nekatera druga telesa oz. funkcionarje: tri predsednike Parlamentarne komisije za zvezno vojsko in upravo Nacionalnega sklada Republike Avstrije za žrtve nacionalfasizma oz. sodeluje pri nekaterih imenovanjih funkcionarjev na nivoju EU.

Za vse zgoraj opisane funkcionarje pa velja, da parlament ali njegovo delovno telo zanje ne izdaja nobenih individualnih aktov ali odločb. Vse plače so urejene z zakoni (ECPRD 4432).

2.2 Belgija

Belgijski parlament imenuje ali sodeluje pri imenovanju čez dvajset organov ali institucij, kot so: ustavno sodišče, državni svet (*Council of State*), Zvezni center za enake možnosti, Komisija za varstvo osebnih podatkov, Stalni odbor za nadzor policije, Nacionalna komisija za varstvo pravic otrok, predsednik in člani Računskega sodišča, Zvezni varuh človekovih pravic itd.

Nekatera telesa ali njihove člane parlament imenuje sam neposredno (npr. člane Računskega sodišča, Zvezne deontološke komisije, Zveznega varuha človekovih pravic in člane Stalnega odbora za nadzor policije), saj so ta telesa povezana z njegovim delovanjem ali služijo njegovemu delovanju.

⁶ https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Erv&Dokumentnummer=ERV_1930_1.

⁷ Rechnungshofgesetz:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000217>

⁸ Verfassungsgerichtshofgesetz 1953 – VfGG. V nemščini dostopen na: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000245>

Nekatera delovna telesa pa so imenovana v interakciji med parlamentom in kraljem (to dejansko pomeni vlado). To npr. velja za člane ustavnega sodišča, saj po zakonu ustavne sodnike imenuje kralj s seznama dveh kandidatov, ki ju izmenično predlaga Poslanska zbornica ali Senat.

Parlament za plače navedenih funkcionarjev oz. člane teles ne izdaja nobenih odločb, plače pa so določene z zakonom (povzeto po ECPRD 3137 in 4432).

Poslanska zbornica za šestletni mandat izvoli tudi dva zvezna varuha človekovih pravic, katerih plače oz. status so po zakonu iz leta 1995 izenačene s člani Računskega sodišča. Ta zakon določa tudi pravila o izračunu starostne pokojnine za varuha in odpravnine ob prenehanju funkcije. Poslanska zbornica po informaciji, ki smo jo prejeli od varuha, ne izdaja nobenih individualnih odločb za varuhe (plača, možni dodatki, letni dopust). Parlament določi proračun Varuha in skupaj z Računskim sodišče nadzoruje njegovo porabo, s tem pa se njegova vloga konča (dopis Varuha z dne 18. 6. 2020).

2.3 Estonija

V Estoniji parlament izvoli številne funkcionarje:

- predsednika republike,
- predsednika vrhovnega sodišča in na njegov predlog vrhovne sodnike,
- predsednika in člane uprave Banke Estonije,
- predsednika računskega sodišča (*the Auditor General*) in
- pravosodnega kanclerja⁹ ter dva njegova namestnika.

Plače in druge pravice so urejene z zakoni in parlament v zvezi s tem ne izdaja nobenih odločb (ECPRD 4432).

2.4 Finska

Finski parlament (*Eduskunta*) na plenarnem zasedanju izvoli parlamentarnega ombudsmana – ki je sicer kljub svojemu imenu neodvisen organ¹⁰ – in dva namestnika, poleg tega pa tudi generalnega revizorja, ki vodi Nacionalni revizijski urad (*National Audit Office*).

Posebnih odločb ali sklepov v zvezi s plačami in drugimi pravicami iz delovnega razmerja navedenih funkcionarjev parlament ne izdaja. Parlamentarni ombudsman in namestnika prejema enako plačo kot predstojnik in namestnik vladnega nadzornega organa – Kanclerja za pravosodje (*Chancellor of Justice*),¹¹ plača generalnega revizorja pa se obračunava v skladu s shemo prejemkov za najvišje uslužbenke pri Nacionalnem revizijskem uradu (vse povzeto po ECPRD 4432).

Plača parlamentarnega ombudsmana in njegovega namestnika je urejena z Zakonom o ombudsmanu (*Ombudsman Act*). V njegovem 18. členu, ki govori o plači in jo izenači s plačo Kanclerja za pravosodje (enako velja za namestnika), je med drugim določeno, da se morata

---

⁹ Pravosodni kancler kot varuh človekovih pravic nadzira dejavnosti organov pri izvajanju javnih nalog in preverja, ali državni organi spoštujejo temeljne človekove pravice in svoboščine ter dobro upravno prakso. Gre za samostojen organ izven vlade, sodstva ali zakonodajne oblasti.

¹⁰ Neodvisnost Parlamentarnega ombudsmana od vseh treh vej oblasti je mdr. razvidna iz povzetka letnega poročila o delu tega organa za leto 2018 (str. 25).

¹¹ Finski Kancler za pravosodje ima podobne naloge in pristojnosti kot estonski pravosodni kancler, vendar je za razliko od njega vključen v vladne organe.

parlamentarni ombudsman in njegov namestnik v času trajanja mandata odpovedati plači in vsem ugodnostim iz prejšnjega delovnopravnega razmerja v javnem ali zasebnem sektorju in tudi iz drugih funkcij, na katere sta bila voljena ali imenovana, če bi se s tem lahko ogrozila kredibilnost njune nepristranskosti v smislu nadzоровanja zakonitosti. Glede plač in drugih pravic se ne izdajajo individualne odločbe. Enako velja tudi za potne stroške, ki se izplačujejo na podlagi splošnih predpisov in pravil, določenih s strani parlamenta. V 19. členu navedenega zakona je določeno, da sta ombudsman in njegov namestnik upravičena do letnega dopusta vsak v trajanju meseca in pol, med seboj pa se dogovorita o načinu njegovega koriščenja (odgovor finskega parlamenta).

Glede pogojev zaposlitve generalnega revizorja odloča poseben organ parlamenta (*Office Commission*).¹² Med drugim ta organ z generalnim revizorjem sklene posebno pogodbo o plači in o uporabi službenega avtomobila. Glede drugih pravic in ugodnosti (povrnitev potnih stroškov, dolžina letnega dopusta, stroški za prehrano, ugodnosti glede zobozdravstvenih storitev, boni za službena potovanja itd.) ima generalni revizor enake pravice, kot veljajo na podlagi kolektivnih pogodb za parlamentarne uslužbence (odgovor Nacionalnega revizijskega urada).

2.5 Francija

Nekatera pomembnejša imenovanja funkcionarjev v Franciji opravi predsednik republike. Tako imenuje predsednika vlade in na predlog slednjega vladne ministre (8. člen ustave) ter ombudsmana (*Défenseur des droits*, člen 71-1).

Seznam imenovanj funkcionarjev, ki jih opravi ali predlaga predsednik spodnjega doma parlamenta (*Assemblée nationale*), se nahaja na spletni strani spodnjega doma.¹³ Seznam obsega znatno število imenovanj funkcionarjev na različnih področjih delovanja.

Za določanje plač vodstvenih funkcionarjev neodvisnih upravnih organov (*autorités administratives indépendantes – AAI*), kamor mdr. spada ombudsman, in neodvisnih javnih organov (*autorités publiques indépendantes – API*), kamor spada mdr. Vrhovni svet za avdiovizualne medije (*Conseil supérieur de l'audiovisuel*), obstaja poseben odlok iz leta 2020.¹⁴ V njem so v konkretnih zneskih določene plače za predsednike, podpredsednike in druge vodstvene funkcionarje navedenih organov. O samem izdajanju odločb o plačah in drugih delovnopravnih pravicah teh funkcionarjev navedeni odlok ne govori.

Določena vprašanja (mdr. tudi določanje plače funkcionarjev) so stvar vlade, ki jih ureja v okviru svoje pristojnosti izdajanja predpisov (ECPRD 4432).

Sodniki Ustavnega sveta¹⁵

---

¹² V finščini: *Eduskunnan kansliatoimikunta*; naloga tega organa je imenovanje najvišjih uslužbencev v parlamentu in sprejemanje pomembnejših odločitev v zvezi s finančnim poslovanjem ter upravo parlamenta. Sestavljajo ga predsednik parlamenta, dva podpredsednika in štirje poslanci (Wikipedia: *Eduskunnan kansliatoimikunta*).

¹³ *Liste des personnalités désignées ou proposées par M. le Président de l'Assemblée nationale dans des institutions, autorités administratives ou organismes divers*. Dostopno na spletni strani: <http://www.assemblee-nationale.fr/presidence/personnalites.asp>.

¹⁴ *Arrêté du 27 février 2020 pris en application du décret n° 2020-173 du 27 février 2020 relatif aux modalités de rémunération des membres des autorités administratives indépendantes et des autorités publiques indépendantes*.

¹⁵ Osnovne informacije za pripravo pregleda za sodnike Ustavnega sveta smo črpali iz raziskovalne naloge št 30/2008: *Volitve in status ustavnih sodnikov v državah EU in ZDA* in s spletne strani Ustavnega sveta.

Funkcijo ustavnega sodišča v Franciji opravlja Ustavni svet (*Conseil constitutionnel*), ki po 56. členu francoske ustave šteje 9 članov, imenovanih za dobo 9 let. Ustavni svet se obnavlja po tretjinah, torej s po tremi člani, na vsaka tri leta. Po tri člane imenujejo predsednik države, predsednik spodnjega doma in predsednik zgornjega doma (*Sénat*) parlamenta. V vseh primerih morata imenovanje odobriti pristojna odbora posameznega parlamentarnega doma. Predsednika Ustavnega sveta imenuje predsednik države.

Nekatere določbe o statusu sodnikov Ustavnega sveta vsebuje Sistemski zakon o Ustavnem svetu, ki je bil sprejet z odlokom iz leta 1958.¹⁶ Po 6. členu tega systemskega zakona prejemajo predsednik in člani Ustavnega sveta nadomestilo, ki je enako plači dveh najvišjih kategorij državnih uslužbencev, uvrščenih izven posebne lestvice. Podrobnejših pravil o izdajanju individualnih aktov v zvezi s statusom ustavnih sodnikov pa v navedenem zakonu ni.

Na specifično zaprosilo službam francoskega Ustavnega sveta glede odločanja o statusnih pravicah ustavnih sodnikov smo prejeli dokaj obsežen odgovor, ki pa v ničemer ne omenja kakršnekoli individualne odločbe ali akta o statusnem položaju (plačah, potnih stroških, dopustih, drugih pravicah) posameznega ustavnega sodnika (odgovor služb Ustavnega sveta z dne 15. 6. 2020).

Tudi iz odločbe predsednika spodnjega doma francoskega parlamenta o imenovanju ene izmed ustavnih sodnic, ki je bila objavljena v francoskem uradnem listu (*Journal officiel*),¹⁷ ne izhaja nič drugega kot samo dejstvo imenovanja, pravna podlaga ter mnenje o imenovanju pristojnega parlamentarnega Odbora za ustavno pravo, zakonodajo in splošno upravo Republike (*Commission des lois constitutionnelles, de la législation et de l'administration générale de la République*). V odločbi ni torej nobene omembe plače, drugih prejemkov, letnega dopusta in drugih pravic imenovane ustavne sodnice.

Iz vsega navedenega lahko ugotovimo, da spodnji dom francoskega parlamenta za ustavne sodnike ne izdaja posebnih odločb ali sklepov glede njihovih plač in drugih pravic.

2.6 Hrvaška

Sabor imenuje ali izvoli številne funkcionarje: sodnike ustavnega sodišča, predsednika vrhovnega sodišča, glavnega državnega odvetnika (*glavni državni odvjetnik*), varuha človekovih pravic in njegove namestnike, zagovornika enakih možnosti in njegove namestnike, varuha otrokovih pravic in namestnike, predsednika Računskega sodišče, državno volilno komisijo, guvernerja in viceguvernerje nacionalne banke, informacijskega pooblaščenca itd.

Poslovnik Sabora v 105. členu določa, da Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve sprejema individualne odločbe o rednih denarnih nadomestilih in drugih prejemkih poslancev in plačah funkcionarjev, ki jih imenuje in razrešuje Sabor in njegova delovna telesa, če z zakonom ni določeno drugače (ECPRD 4432).

¹⁶ *Ordonnance n°58-1067 du 7 novembre 1958 portant loi organique sur le Conseil constitutionnel.*

¹⁷ *Décision n° 77 NOM du 31 août 2010; Journal officiel du 2 septembre 2010, p. 15992, Recueil, p. 442.* Dostopna je na spletni strani Ustavnega sveta: <https://www.conseil-constitutionnel.fr/decisions-de-nomination/decision-n-77-nom-du-31-aout-2010>.

2.7 Litva

Litvanski parlament (*Seimas*) imenuje različne funkcionarje in predstojnike institucij. Med drugim imenuje ustavne in vrhovne sodnike, generalnega revizorja, predsednika upravnega odbora Banke Litve, predsednika centralne volilne komisije, varuha načela enakosti itd. V nekaterih primerih parlament sicer ne opravi imenovanja, ima pa v samem postopku odločilno vlogo. Tako je npr. predsednik vlade imenovan s strani predsednika republike po predhodnem soglasju parlamenta. Enako velja za imenovanje generalnega državnega tožilca, poveljnika oboroženih sil in predstojnika obveščevalne službe.

Plače in druge pravice funkcionarjev, ki jih imenuje parlament, so določene v različnih zakonih in parlament s tem v zvezi ne izdaja individualnih odločb ali sklepov. Za določanje plač sodnikov obstaja poseben zakon. Nadalje imajo v tej državi Zakon o nagrajevanju političnih predstavnikov in funkcionarjev,¹⁸ ki mdr. velja tudi za generalnega revizorja, predsednika centralne volilne komisije in varuha načela enakosti. Za nagrajevanje predsednika upravnega odbora Banke Litve pa velja Zakon o Banki Litve (vse povzeto po ECPRD 4432).

V omenjenem Zakonu o nagrajevanju političnih predstavnikov in funkcionarjev, na katerega se sklicujejo tudi področni zakoni za posamezne institucije oz. funkcionarje, so določena pravila za določanje osnovne plače in dodatkov posameznih kategorij upravičencev. V posebni razpredelnici, ki se nahaja v prilogi zakona, je za vsako kategorijo upravičencev določen koeficient osnovne plače glede na zakonsko določeno osnovo. Tudi v tem zakonu ni zaslediti nobene določbe v zvezi z morebitnim izdajanjem individualnih odločb ali sklepov v zvezi s plačami in drugimi pravicami posameznih funkcionarjev.

2.8 Madžarska

Tudi madžarski parlament imenuje nekatere predstojnike in funkcionarje v okviru zunanjih institucij. Na podlagi ustave in zakona o parlamentu slednji med drugim izvoli predsednika republike, predsednika vlade, ustavne sodnike, predsednika vrhovnega sodišča, generalnega državnega tožilca, predsednika računskega sodišča, člane državne volilne komisije, člane organov centralne banke itd.

Plača predsednika vlade se odmerja na podlagi zakona, ki ureja delovanje centralnih organov državne uprave in status članov vlade ter državnih sekretarjev.¹⁹ Določa se glede na osnovo za plače državnih uradnikov, pri čemer se ta osnova pomnoži z ustreznimi koeficienti glede na delovne izkušnje, izobrazbo in ostale okoliščine.

Plače, drugi prejemki in dodatki ostalih funkcionarjev se odmerjajo v skladu s pravili, določenimi v posebnih zakonih (npr. o računskem sodišču, o centralni banki). Podrobna pravila glede dolžine letnih dopustov za vse zaposlene – tudi funkcionarje – so ravno tako določena v posebnih zakonih (vse povzeto po ECPRD 4432).

Iz vsega navedenega izhaja, da madžarski parlament funkcionarjem ne izdaja individualnih odločb ali sklepov v zvezi s plačami, drugimi prejemki in pravicami, ravno tako pa ni podatkov o tem, da bi navedene akte izdajal kak drug organ.

---

¹⁸ *Law on Remuneration of State Politicians and State Officials.*

¹⁹ V angleščini: *Act XLIII of 2010 on the central organs of state administration and the status of the members of the Government and the Ministers of State.*

2.9 Poljska

V petem poglavju poslovnika poljskega *Sejma*,²⁰ ki govori o postopkih izbire, imenovanjih in razrešitvah predstojnikov državnih organov, so naštetih funkcionarji, ki se imenujejo v spodnjem domu poljskega parlamenta. *Sejm* tako izvoli namestnike predsednika in člane Državnega sodišča (*Trybunał Stanu*),²¹ sodnike Ustavnega sodišča (*Trybunał Konstytucyjny*), člane Sveta za monetarno politiko (*Rada Polityki Pieniężnej*) pri Narodni banki Poljske ter člane Državnega sveta za radiofonijo in televizijo (*Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji*). Predsednika Narodne banke Poljske *Sejm* izvoli in razrešuje na predlog predsednika države. Poleg naštetih spodnji dom poljskega parlamenta imenuje še nekatere druge funkcionarje oziroma predstojnike organov (mdr. predsednika računskega sodišča, člane sodnega sveta, varuha človekovih pravic, ombudsmana za otroke, predstojnika urada za varstvo osebnih podatkov itd.).

Tudi *Senat* kot zgornji dom poljskega parlamenta ima določeno vlogo pri imenovanju funkcionarjev. Kot izhaja iz njegovega poslovnika,²² v določenih primerih imenovanja opravi sam, v večini primerov pa daje soglasje k imenovanjem, ki jih opravi *Sejm*.

O samem izdajanju individualnih aktov oziroma odločanju o plačah in drugih pravicah iz delovnega razmerja imenovanih funkcionarjev v poslovniki *Sejma* in *Senata* ni podatkov.

Na Poljskem se uporabljajo določbe noveliranega zakona iz leta 1981, ki ureja nagrajevanje oseb na vodilnih položajih v državi²³ (ECPRD 4432). V navedenem zakonu, ki določa pravila za določanje plač funkcionarjev (večkratniki osnove) ter nekatere druge pravice, kot so npr. nujna zdravstvena oskrba funkcionarjev in njihovih družinskih članov ter pravica do namestitve, ni zaslediti nobene določbe o izdajanju individualnih sklepov ali odločb funkcionarjem.

Sodniki Ustavnega sodišča

Po določbah Zakona o statusu sodnikov Ustavnega sodišča²⁴ znaša osnovna plača ustavnega sodnika petkratnik osnove. Ta se za posamezno leto določi tako, da se upošteva višina povprečne plače v državi za drugo četrletje preteklega leta, kot jo predstojnik državnega statističnega urada na podlagi posebnega zakona objavi v uradnem listu. Če je osnova za preteklo leto nižja kot v letu pred tem, se upošteva starejša osnova. Predsedniku in podpredsedniku Ustavnega sodišča pripada še poseben funkcijski dodatek.

Ustavnemu sodniku, ki prebiva izven glavnega mesta, pa pripadajo še brezplačna namestitve, povrnitev potnih stroškov in nadomestilo za ločeno življenje, kot je določeno v Zakonu o državnih uslužbencih.²⁵

O konkretnem izdajanju odločb ali sklepov v zvezi s plačami in drugimi pravicami iz delovnega razmerja ustavnih sodnikov v navedenih dveh zakonih ni podatkov. V poslovniku Ustavnega sodišča (*Regulamin Trybunału Konstytucyjnego*) pa je določeno, da ima predsednik Ustavnega sodišča med drugim pooblastilo za odločanje o delovnopравниh zadevah drugih članov tega organa (odgovor poljskega Ustavnega sodišča).

²⁰ *Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r.; Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.*

²¹ Gre za poseben organ, ki se ukvarja s preiskovanjem odgovornosti za kršitev ustave in drugih predpisov nosilcev najvišjih funkcij v državi (INFOR Prawo, spletna stran).

²² *Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia z dnia 23 listopada 1990 r.; Regulamin Senatu.*

²³ *Ustawa z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.*

²⁴ *Ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego.*

²⁵ *Ustawa z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych.*

2.10 Portugalska

V portugalskem parlamentu (*Assembleia da República*) se med drugim izvolijo ombudsman, ustavni sodniki, predsednik Ekonomskega in socialnega sveta, člani urada za urejanje področja medijev (*Media Regulatory Authority*) in še številni drugi funkcionarji. Parlament sam ne izdaja odločb ali drugih aktov o plačah, drugih prejemkih in pravicah funkcionarjev. Njihove plače in druga statusna vprašanja urejajo področni zakoni (ECPRD 3137 in 4432).

Ombudsman (*Provedor de Justiça*)

V 9. členu noveliranega zakona o statusu ombudsmana²⁶ je določeno, da ima ta prejemke in druge pravice ter bonitete v enakem obsegu kot minister, vključno s pravicami po Zakonu o nagrajevanju nosilcev političnih funkcij,²⁷ zlasti po prvem in drugem odstavku 12. člena navedenega zakona.

Zakon o nagrajevanju nosilcev političnih funkcij v prvem in drugem odstavku 12. člena določa, da ministri prejemajo mesečno plačo v višini 65 % mesečne plače predsednika države. Poleg tega nekateri ministri – »državni ministri« (*Ministros de Estado*)²⁸ in minister za zunanje zadeve prejemajo mesečni dodatek za stroške reprezentance v višini 40 % svoje plače. Ombudsmanu torej pripadata tako mesečna plača v odstotku od višine mesečne plače predsednika države kot tudi navedeni dodatek za reprezentanco. O izdajanju odločb ali aktov v zvezi s plačami in dodatki pa ni zaslediti nobenih podatkov.

Iz poslovnika parlamenta²⁹ ne izhaja, da bi ta v zvezi s plačami in drugimi statusnimi pravicami ombudsmana izdajal posebne odločbe ali druge akte.

Ustavni sodniki

V skladu z 222. členom portugalske ustave Ustavno sodišče (*Tribunal Constitucional*) sestavlja 13 članov, od katerih jih 10 izvoli parlament, preostale 3 člane pa izbere (kooptira) izvoljena deseterica ustavnih sodnikov (ECPRD 1462).

Zakon o organizaciji, delovanju in postopku pred ustavnim sodiščem³⁰ v svojem 30. členu določa, da imajo sodniki Ustavnega sodišča enake prejemke, druge pravice in bonitete kot sodniki Vrhovnega sodišča (*Supremo Tribunal de Justiça*).

V naslednjih členih navedenega zakona pa je med drugim še določeno, da prejema predsednik Ustavnega sodišča mesečni dodatek za stroške reprezentance v višini 20 % plače in ima tudi pravico do uporabe službenega vozila. Nadalje so v zakonu podrobneje določena pravila glede povrnitve potnih stroškov in dnevnic ter o nekaterih drugih ugodnostih.

O izdajanju odločb ali aktov v zvezi s plačami in dodatki tudi v primeru ustavnih sodnikov ni zaslediti nobenih podatkov.

2.11 Slovaška

Slovaški parlament imenuje ali izvoli številne funkcionarje, npr:

²⁶ *Republicação da Lei n.º 9/91, de 9 de abril (Estatuto do Provedor de Justiça).*

²⁷ *Lei n.º 4/85 de 9 de Abril; Estatuto remuneratório dos titulares de cargos políticos.*

²⁸ Več o državnih ministrih glej *Wikipedia: Lista de ministros de Estado de Portugal.*

²⁹ *Regimento da Assembleia da República.*

³⁰ *Lei n.º 28/82; Organização, funcionamento e processo do Tribunal Constitucional.*

- komisarja oz. varuha za otroke,
- komisarja oz. varuha za invalide,
- predsednika in podpredsednika Računskega sodišča (*the Supreme Audit Office*), guvernerja in viceguvernerje nacionalne banke,
- tri člane Sodnega sveta,
- ombudsmana,
- direktorja in člane sveta nacionalne RTV,
- predsednika Urada za varstvo osebnih podatkov,
- predsednika Nacionalnega varnostnega urada,
- predsednika Državne komisije za volitve in nadzor političnih strank.

Parlament tudi predlaga predsedniku republike kandidate za člane ustavnega sodišča.

Parlament s sklepom odloči o izidu volitev in izda odločbo izvoljenemu funkcionarju. Odločba vsebuje le podatke o izvoljenem funkcionarju in čas trajanja njegovega mandata. Ne vsebuje pa nobenih določb o plačah, morebitnih drugih plačilih itd. Sledenje je vsebina pogodbe, ki jo v skladu z zakonodajo funkcionar sklene s konkretno institucijo (ECPRD 4432).

III ZAKLJUČEK

Avstrijskega predsednika vlade in člane vlade imenuje predsednik republike in ne parlament. Pač pa parlament izvoli številne druge funkcionarje (varuhe človekovih pravic, predsednika Računskega sodišča, šest članov ustavnega sodišča in tri nadomestne člane itd). Njihove plače in druge pravice so določene z zakoni. Določbe o njihovem izvrševanju bi se sicer dalo razumeti tako, da nekaterim funkcionarjem (poslanci, varuhi človekovih pravic, predsednik Računskega sodišča) izdaja odločbe predsednik *Nationalrata*, vendar po pojasnilu strokovnih služb avstrijskega parlamenta temu ni tako. Predsednik Računskega sodišča zapriseže pred predsednikom republike, odločbo o imenovanju pa pripravi predsednik oz. njegove službe, sopolpiše jo zvezni kancler. Zakon o ustavnem sodišču pa določa pristojnost za podelitev dopusta: predsednik republike ga podeli predsedniku in podpredsedniku ustavnega sodišča, ostalim ustavnim sodnikom in njihovim namestnikom pa predsednik ustavnega sodišča.

Belgijski parlament izvoli ali pa sodeluje pri imenovanju številnih funkcionarjev, vendar zanje ne izdaja nobenih odločb. Tako je tudi npr. glede dveh zveznih varuhov človekovih pravic. Poslanska zbornica ju sicer izvoli, a jima ne izdaja nobenih odločb. Parlament le določi proračun organa in skupaj z Računskim sodiščem nadzoruje njegovo porabo. Tudi **estonski** parlament ne izdaja nobenih individualnih aktov za funkcionarje, ki jih izvoli.

Posebni odločbi ali sklepi v zvezi s plačami in drugimi pravicami iz delovnega razmerja parlamentarnega ombudsmana in generalnega revizorja, ki vodi Nacionalni revizijski urad, **finski** parlament ne izdaja. Plača parlamentarnega ombudsmana in njegovega namestnika je urejena z Zakonom o ombudsmanu in je izenačena s plačo Kanclerja za pravosodje. Glede pogojev zaposlitve generalnega revizorja odloča poseben organ parlamenta (*Office Commission*), ki z generalnim revizorjem sklene posebno pogodbo o plači in o uporabi službenega avtomobila. Glede drugih pravic in ugodnosti ima generalni revizor enake pravice, kot veljajo na podlagi kolektivnih pogodb za parlamentarne uslužbenke.

Za določanje plač vodstvenih funkcionarjev neodvisnih upravnih organov in neodvisnih javnih organov v **Franciji** obstaja poseben odlok, v katerem so v konkretnih zneskih zanje določene plače. O samem izdajanju odločb o plačah in drugih pravicah ta odlok ne govori. Določena vprašanja so sicer stvar vlade, ki jih ureja v okviru svoje pristojnosti izdajanja predpisov. Sodniki Ustavnega sveta imajo status urejen v posebnem sistemskem zakonu, po katerem prejemajo nadomestilo, ki je enako plači dveh najvišjih kategorij državnih uslužbencev,

uvrščenih izven posebne lestvice. Podrobnejših pravil o izdajanju individualnih aktov v zvezi s statusom pa v navedenem zakonu ni.

Poslovnik **hrvaškega** Sabora pa daje Komisiji za volitve, imenovanja in administrativne zadeve pristojnost, da sprejema individualne odločbe o rednih denarnih nadomestilih in drugih prejemkih poslancev in plačah funkcionarjev, ki jih imenuje in razrešuje Sabor in njegova delovna telesa, če z zakonom ni drugače določeno.

Plače in druge pravice funkcionarjev, ki jih imenuje **litvanski** parlament, so določene v različnih zakonih in parlament s tem v zvezi ne izdaja individualnih odločb ali sklepov. V tej državi imajo Zakon o nagrajevanju političnih predstavnikov in funkcionarjev. V njem so določena pravila za določanje osnovne plače in dodatkov posameznih kategorij upravičencev. V posebni razpredelnici v prilogi zakona je za vsako kategorijo upravičencev določen koeficient osnovne plače glede na zakonsko določeno osnovo.

Plača predsednika **madžarske** vlade se odmerja na podlagi zakona, ki ureja delovanje centralnih organov državne uprave in status članov vlade ter državnih sekretarjev. Določa se glede na osnovo za plače državnih uradnikov, pri čemer se ta osnova pomnoži z ustreznimi koeficienti. Plače, drugi prejemki in dodatki ostalih funkcionarjev se odmerjajo v skladu s pravili, določenimi v posebnih zakonih. Podrobna pravila glede dolžine letnih dopustov za vse zaposlene (tudi funkcionarje) so ravno tako določena v posebnih zakonih. Parlament funkcionarjem ne izdaja individualnih sklepov v zvezi s plačami in drugimi pravicami.

Na **Poljskem** veljajo določbe zakona, ki ureja nagrajevanje oseb na vodilnih položajih v državi. V navedenem zakonu, ki določa pravila za določanje plač funkcionarjev (večkratniki osnove) ter nekatere druge pravice, ni zaslediti nobene določbe o izdajanju individualnih sklepov ali odločb funkcionarjem. Tudi v poslovnikih *Sejma* in *Senata* ni podatkov o izdajanju individualnih aktov oziroma odločanju o plačah in drugih pravicah iz delovnega razmerja imenovanih funkcionarjev. Po določbah Zakona o Ustavnem sodišču znaša osnovna plača ustavnega sodnika petkratnik osnove, ki se določi po posebnih pravilih. Ustavnemu sodniku, ki prebiva izven glavnega mesta, pripadajo še nekatere druge pravice, kot je določeno v Zakonu o državnih uslužbencih. V skladu s poslovníkom Ustavnega sodišča ima njegov predsednik pooblastilo za odločanje o delovnopравниh zadevah drugih članov tega organa.

Portugalski parlament sam ne izdaja odločb ali drugih aktov o plačah, drugih prejemkih in pravicah funkcionarjev. Njihove plače in druga statusna vprašanja urejajo področni zakoni. Zakon o statusu ombudsmana določa, da ima ta prejemke in druge pravice ter bonitete v enakem obsegu kot minister, vključno s pravicami po Zakonu o nagrajevanju nosilcev političnih funkcij. Ta zakon pa *mdr.* določa, da ministri prejemajo mesečno plačo v višini 65 % mesečne plače predsednika države. Zakon o organizaciji, delovanju in postopku pred Ustavnim sodiščem določa, da imajo sodniki Ustavnega sodišča enake prejemke, druge pravice in bonitete kot sodniki Vrhovnega sodišča, določene pa so še nekatere druge ugodnosti. O izdajanju aktov v zvezi s plačami in dodatki pa ni zaslediti nobenih podatkov.

Slovaški parlament s sklepom odloči o izidu volitev in izda odločbo izvoljenemu funkcionarju. Slednja pa vsebuje le podatke o izvoljenem funkcionarju in čas trajanja njegovega mandata. Nič pa o plačah, morebitnih drugih plačilih itd, saj je to vsebina pogodbe, ki jo v skladu z zakonodajo funkcionar sklene s konkretno institucijo.

Pripravila:

Marjana Križaj

Janez Blažič

Literatura in viri:

- Arrêté du 27 février 2020 pris en application du décret n° 2020-173 du 27 février 2020 relatif aux modalités de rémunération des membres des autorités administratives indépendantes et des autorités publiques indépendantes. Spletna stran: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000041654414&categorieLi en=id> (junij 2020).
- Bezügesetz. Spletna stran: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/ErV/ERV_1972_273/ERV_1972_273.pdf (junij 2020).
- Blažič, Janez in Križaj, Marjana (2008): Volitve ustavnih sodnikov v državah EU in ZDA. Raziskovalna naloga št. 30/2008, okolje Lotus Notes (junij 2020).
- Bundesbezügesetz – BBezG. Spletna stran: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001475> (junij 2020).
- Conseil constitutionnel. Spletna stran: <https://www.conseil-constitutionnel.fr/> (junij 2020).
- Décision n° 77 NOM du 31 août 2010; Journal officiel du 2 septembre 2010, p. 15992, Recueil, p. 442. Spletna stran Ustavnega sveta: <https://www.conseil-constitutionnel.fr/decisions-de-nomination/decision-n-77-nom-du-31-aout-2010> (junij 2020).
- Dopis Nationarata z dne 23. 6. 2020.
- Dopis Varuha (Belgija) z dne 18.6.2020.
- ECPRD št. 1462: Election of the members of the Constitutional Court and the Supreme Court. Spletna stran: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/page/home> (junij 2020).
- ECPRD št. 3137. Election by Parliament of members of parliamentary and external bodies. Spletna stran: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/page/home> (junij 2020).
- ECPRD št. 4432. Election by Parliament of External Bodies. Spletna stran: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/page/home> (junij 2020).
- Francoska ustava (Constitution de la République française). Spletna stran: <http://www.assemblee-nationale.fr/connaissance/constitution.asp> (junij 2020).
- Geschäftsverteilung der Volksanwaltschaft. Spletna stran: <https://volksanwaltschaft.gv.at/downloads/7ctin/gev-der-va-2020.pdf> (junij 2020).
- INFOR Prawo: Trybunał Stanu (TS). Spletna stran: <https://www.infor.pl/prawo/encyklopedia-prawa/t/272231.Trybunał-Stanu-TS.html> (junij 2020).
- Law on Remuneration of State Politicians and State Officials. Spletna stran: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.331763?jfwid=rivwzvvpvg> (junij 2020).
- Lei n.º 4/85 de 9 de Abril; Estatuto remuneratório dos titulares de cargos políticos. Spletna stran: https://dre.pt/web/guest/legislacao-consolidada/-/lc/122650881/202006190937/diploma?did=34475275&LegislacaoConsolidada_WAR_drefrontofficeportlet_rp=indice&q=4%2F85 (junij 2020).
- Lei n.º 28/82; Organização, funcionamento e processo do Tribunal Constitucional. Spletna stran: https://dre.pt/web/guest/legislacao-consolidada/-/lc/133427879/202006191228/exportPdf/normal/1/cacheLevelPage?LegislacaoConsolidada_WAR_drefrontofficeportlet_rp=diploma (junij 2020).
- Liste des personnalités désignées ou proposées par M. le Président de l'Assemblée nationale dans des institutions, autorités administratives ou organismes divers. Spletna stran: <http://www.assemblee-nationale.fr/presidence/personnalites.asp> (junij 2020).
- Odgovor finskega Nacionalnega revizijskega urada z dne 26. 6. 2020.
- Odgovor finskega parlamenta z dne 26. 6.2020.
- Odgovor služb francoskega Ustavnega sveta z dne 15. 6. 2020.
- Odgovor poljskega Ustavnega sodišča z dne 29. 6. 2020.
- Ordonnance n°58-1067 du 7 novembre 1958 portant loi organique sur le Conseil constitutionnel. Spletna stran: <https://www.conseil-constitutionnel.fr/fondements-textuels/ordonnance-n-58-1067-du-7-novembre-1958-portant-loi-organique-sur-le-conseil-constitutionnel> (junij 2020).
- Povzetek letnega poročila finskega Parlamentarnega ombudsmana za leto 2018. Spletna stran: <https://www.oikeusasiames.fi/documents/20184/39006/summary2018/1820f84c-019d-4f69-a36b-f16bcb61a147> (junij 2020).
- Regimento da Assembleia da República. Spletna stran: https://www.parlamento.pt/Legislacao/Documents/Legislacao_Anotada/RegimentoAR_Simples.pdf (junij 2020).

- Republicação da Lei n.º 9/91, de 9 de abril (Estatuto do Provedor de Justiça). Spletna stran: <https://dre.pt/application/file/a/258606> (junij 2020).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r.; Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Spletna stran: <http://www.sejm.gov.pl/prawo/regulamin/kon7.htm> (junij 2020).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia z dnia 23 listopada 1990 r.; Regulamin Senatu. Dostopen prek spletni strani: <https://www.senat.gov.pl/o-senacie/senat-wspolczesny/wybrane-akty-prawne/regulamin-senatu/> (junij 2020).
- Ustava Avstrije. Spletna stran: https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Erv&Dokumentnummer=ERV_1930_1 (junij 2020).
- Ustawa z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych. Spletna stran: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20160001511/U/D20161511Lj.pdf> (junij 2020).
- Ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Spletna stran: https://trybunal.gov.pl/fileadmin/content/dokumenty/Akty_normatywne/ustawa_o_statusie_sedziow_Trybunalu_Konstytucyjnego.pdf (junij 2020).
- Ustawa z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Spletna stran: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19810200101/U/D19810101Lj.pdf> (junij 2020).
- Varuh človekovih pravic (Avstrija). Spletna stran: <https://volksanwaltschaft.gv.at/> (junij 2020).
- Verfassungsgerichtshofgesetz 1953 – VfGG. Spletna stran: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000245> (junij 2020).
- Wikipedia: Conseil des ministres (France). Spletna stran: [https://fr.wikipedia.org/wiki/Conseil_des_ministres_\(France\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Conseil_des_ministres_(France)) (junij 2020).
- Wikipedia: Eduskunnan kansliatoimikunta. Spletna stran: https://fi.wikipedia.org/wiki/Eduskunnan_kansliatoimikunta (junij 2020).
- Wikipedia: Lista de ministros de Estado de Portugal. Spletna stran: https://pt.wikipedia.org/wiki/Lista_de_ministros_de_Estado_de_Portugal (junij 2020).
- Zakon o funkcionarjih v državnih organih (ZFDO). Uradni list RS, št. 30/90, [2/91-I](#), 18/91, 22/91, [4/93](#), [18/94](#) – ZRPJZ, [109/12](#) in [21/13](#).
- Zakon o Računskem sodišču (Avstrija). Spletna stran: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000217> (junij 2020).
- Zakon o varuhu človekovih pravic (Avstrija). Spletna stran: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000732> (junij 2020).